

Slovo k povzbuzení na neděli 23. listopadu 2025, na slavnost **Ježíše Krista Krále – C**
Biblická čtení: 2Sam 5,1-3; Ž 122; Kol 1,12-20; Lk 23,35-43

Milé sestry, milí bratři,

Ježíš Kristus je Král. Avšak jeho království **nepochází z toho světa**, je Boží, a v tomto světě ani ještě **není** nastoleno ve své konečné plnosti. A přesto **Boží království** již zde je a chce být stále nově, v nás a mezi námi. Když v **Ježíšovi** jedinečně přišlo na tuto zem. A zůstalo na ní. Kristovo Boží království je vnímatelné v jeho **tajemných přítomnostech** mezi námi, ale také v **nás**, v **bytí**, v **srdcích** a na **životech** těch, kteří se Krista-Beránka snaží pokorně **následovat**. Snahou o **dobro a lásku**, ať už ho znají anebo ne.

Kristovo království již zde **nějak je**, trvá a přetrvává, i když se vše ostatní v světě třeba i hroutí. **Panta rei**, vše se nějak mění, ale **podstata Kristova království** zůstává stále **táž**. Jako tajemná **Boží přítomnost**, jako **Boží vliv**, jako vláda **dobra**. Je jen na **člověku**, aby Boží království **našel** a pokorně se jí snažil **žít**...

Snad i tak bychom se mohli pokusit zachytit obsah **dnešní slavnosti**, jíž se **završuje** celý liturgický rok. Vyznává, že **Kristus** je skutečným **Pánem**, který v plnosti času od Boha jako Syn vyšel a k dobrému Bohu zase celý svět – zvláště nás lidi – chce přivést nazpět. Po čemž touží a což nakonec učiní i navzdory všemu našemu lidskému nepřijetí, všem našim lidským slabostem, nedokonalostem, hříchům a pádům. Dnešní slavnost je vyznáním **Boží blízkosti**, Boží laskavé **moci** a Boží **touhy**, abychom se jí nechali nadchnout a vést.

Slavnost Krista Krále, jak se každoročně připomíná, je relativně **mladá**. Důvodem jejího zavedení v roce **1925** bylo výročí 1600 let od formulování základního vyznání víry v Trojjediného Boha, vyznání, kým Ježíš Kristus je. K němu došlo na prvním celocírkevním koncilu v **Nicei** (v Anatolii, dnešním západním Turecku) roku **325**, krátce po skončení pronásledování křesťanů v římském impériu. Letos v květnu to bylo již 1700 let.

318 církevních otců – v reakci na vystoupení kněze Aria Kristovo Božství popírajícího – se tehdy sešlo a **vyznalo**, že **Ježíš Kristus** je vtělený **Syn Boží**, **zrozený** před věky z Otce, **soupodstatný** (*homoousios* řecky, *consubstantialis* latinsky) s ním. Proto **není doba**, kdy by Syn nebyl, proto vše bylo stvořeno skrze něj a on pak v čase pro naši spásu **sestoupil** z nebe, z Marie Panny přijal **lidství** a narodil se, byl **ukřižován** a z **mrtvých** vstal, **vstoupil** na nebe a na konci světa **přijde** soudit živé i mrtvé.

Ostatně právě tuto víru vyznáváme spolu s nimi **každou neděli**, když recitujeme nicejské vyznání víry, rozvinuté koncilem následujícím, Cařihradským.

Když však v roce **1925** papež Pius XI. dnešní slavnost **ustanovil** a když byla v roce následujícím v celé církvi s velkou slávou poprvé **slavena**, bylo zřejmé, že důvodem jejího zavedení nebude asi jen výročí Nicejského koncilu. Letos ostatně žádný nový svátek zaveden nebyl. **Nejistota doby** – 20. let 20. století – asi **potřebovala**, aspoň v očích papežových, aby do ní zaznělo křesťanské **povzbuzení**, že **Kristus** opravdu **je** a že je **Božím Synem**, Pánem, a to bez ohledu na to, zda se ty či oné pozemské jistoty hroutí a svět se v tak mnohém mění.

Právě takové povzbuzení **slavnost Krista Krále** měla přinést a také mnohým katolíkům v době svého zavedení snad i **přinesla**; ostatně proto byla Božím lidem vřele **přijata**.

Přesunutím z poslední říjnové neděle **na poslední neděli v liturgickém roce** dostala navíc ještě rozměr povzbuzení **ve víře ve vzkříšení mrtvých** a připomenutí radostného výhledu na konec světa, **na Kristův druhý příchod**, kdy se jeho vláda zjeví skutečně v plnosti.

Kéž by – i v našich nynějších všemožných **nejjistotách** a oprávněných **obavách** celého světa – (kéž by) dnešní slavnost **povzbudila** dnes **i nás i všechny** ostatní: Že **Bůh** je, že **Kristus** je, že je Boží **Král** a že je **věčnost**. A že láska a dobro i proto mají smysl. A že proto **stojí za to**

žít, je dobré **věřit**, o něco se **snažit**, především o **dobro**, **lásku** a **následování** Beránka, jak je komu z nás dáno.

Zastavme se ještě na chvíli nad dnešními biblickými čteními...

Jestliže víru v **kosmickou vládu Božího Syna** vyzpívalo především první čtení, známý hymnus z Listu **Koloským**, pak **formu** Kristovy Boží vlády v **našem světě**, zvláště v životech nás lidí, připomenulo zase **evangelium**.

Přeneslo nás na **Kalvárii**. Na ní byli spolu s Kristem ukřižováni ještě **dva zločinci**. Možná opravdoví, možná jen násilní vzbouřenci proti římské nadvládě. Mezi nimi a Ježíšem se odehrává známý **dialog** patřící do oněch několika „svatých slov Krista“ na kříži. Dialog, z něhož **ten po pravici** vyjde jako zachráněný. Pozdější křesťanská tradice, jak čteme v apokryfním Nikodémově evangeliu z počátku 4. století, mu dá dokonce jméno: svatý **Dismas**.

Jeho **prosba** «Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království» a Kristovo **ujištění** «Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji» pak silně **zarezonovaly** v křesťanské **spiritualitě**. Zvláště ve středověku, kdy se odvolání na tuto evangelijní scénu dostalo do dvou vrcholných latinských literárních děl křesťanské mystiky 13. století: Do pohřební sekvence (františkána Tomáše z Celana) **Dies irae** v prosbě *Qui Mariam absolvisti / qui latronem exaudisti / mihi quoque spem dedisti* (volně česky přeloženo: «Marii's dal rozřešení / lotr hříšníkem již není / já též čekám vykoupení»). A do snad nejznámějšího eucharistického hymnu (svatého Tomáše Akvinského) **Adoro te devote** (*Klaním se ti vroucně*) ve slovech *peto quot petivit latro peonitens* («o milost tě prosím s lotrem kajícím»). O množství **výtvarných** ztvárnění evangelijní scény ani nemluvě.

Protože právě v **kříži** se nejedinečněji projevilo a nejexpresivněji zjevilo **spojení Ježíšova lidství s Božstvím Syna** v jedné osobě, Kristova **soupodstatnost** o Otcem. Protože právě **kříž** se stal maximou **uskutečnění Boží lásky** – toho, co je Bůh sám v sobě – k nám lidem a k celému světu. Skrze **Ježíšovo ukřižované lidství** se ukázalo nejvíce jeho **Božství** jakožto **Plnost lásky** («Obojí však věřím celým srdcem svým / o milost Tě prosím s lotrem kajícím» pokračují slova hymnu).

Proto se **kříž** stal **formou Kristovy královské vlády** v tomto světě. Jakožto **vlády dobroty lásky**, která se dává, která se umí i obětovat, která umí i lidsky prohrát, ztratit, zemřít, a tak Božsky vyhrát a žít.

Milé sestry, milí bratři, to jsou pochopitelně známá **témata**. Ale zkusme je znovu nechat aspoň nějak proniknout ke svému srdci. Nechme se **povzbudit** dnešní slavností Krista Krále: Třeba ve **víře**, že v **Ježíšovi** ukřižovaném a zmrtvýchvstalém přišel na zem jedinečně **Bůh**. A že skrze Ježíše se chce na světě šířit **Boží království**. Otevřeme-li se jho **vlivu**.

S pohledem na **kříž** se nechme povzbudit ve **víře**, že **lásky** má smysl, že naše naděje není marná, že víra, naděje a láska jsou způsoby Kristova kralování v nás. Že **o lásku** má smysl usilovat, zejména na všech našich Kalváriích a Kalváriích celého světa.

A chceme-li, můžeme vzít za svou i **modlitbu** svatého **Dismase** «Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království». Raději však rozšířenou o prosbu, aby Kristus pamatoval na úplně **všechny lidi**, aby všichni lidé – kéž by již ve chvíli umírání ale nejpozději na posledním soudu – mohli zaslechnout Ježíšovo «Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji».